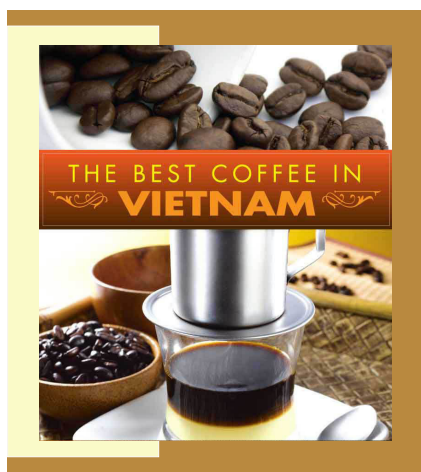

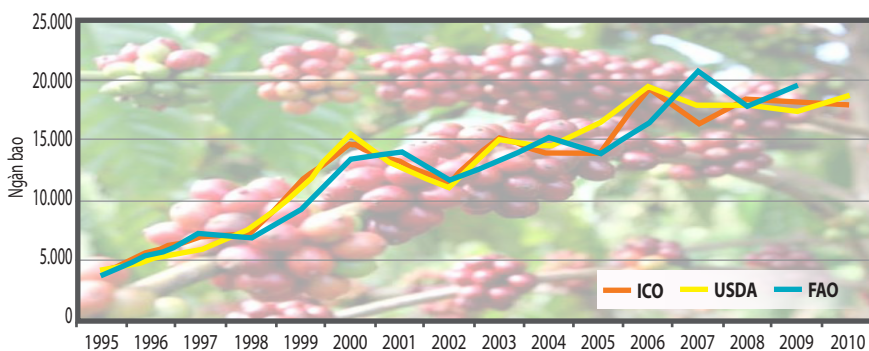
HƯƠNG CÀ PHÊ Việt Nam

◆ PHƯƠNG LAN

Sau gần bốn thập kỷ phát triển, hương cà phê Việt ngày càng bay xa, bay cao.

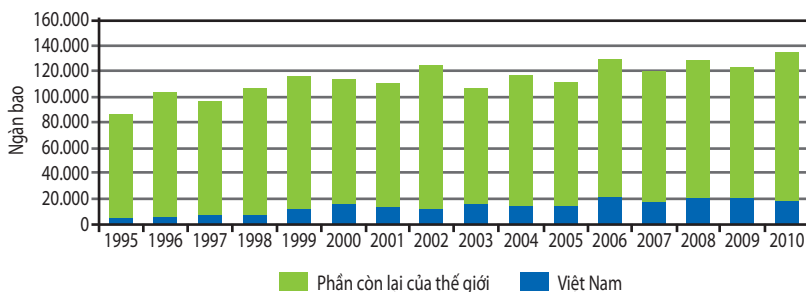

Phát triển của tổng sản lượng cà phê Việt Nam, 1995-2010

Nguồn: ICO, USDA & FAO

Sản lượng cà phê của Việt Nam so với thế giới, 1995-2010

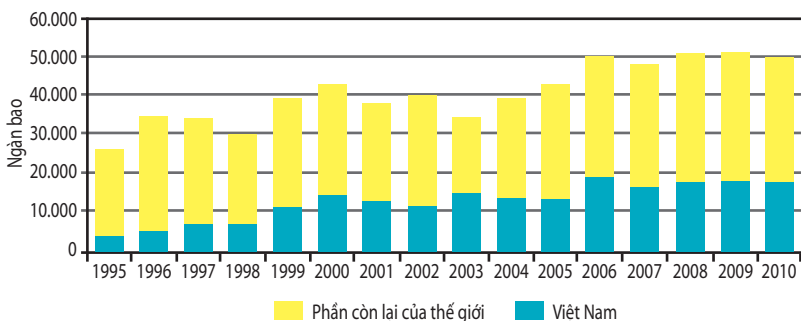
Nguồn: ICO

Phát triển ngoạn mục của sản lượng cà phê Việt Nam

Từ 20.000 ha cà phê năm 1975 với sản lượng không quá 11.000 tấn, nay Việt Nam đã được thế giới thừa nhận là cường quốc sản xuất cà phê. Diện tích trồng cà phê của Việt Nam hiện khoảng 540.000 ha, sản lượng hàng năm hơn một triệu tấn. Hai loại cà phê được trồng chủ yếu là robusta và arabica, trong đó diện tích cà phê robusta chiếm tới 95% tổng diện tích. Việt Nam đang đứng đầu thế giới về sản xuất cà phê robusta (có khoảng 450.000 ha robusta), đứng thứ hai thế giới về xuất khẩu cà phê. Cà phê có giá trị xuất khẩu chiếm 10% tổng kim ngạch xuất khẩu hàng năm. Sản lượng nhiều nhưng chất lượng cà phê Việt Nam chưa cao do yếu trong thu hoạch và chế biến.

Sản lượng cà phê robusta của Việt Nam so với thế giới, 1995-2010

Nguồn: ICO

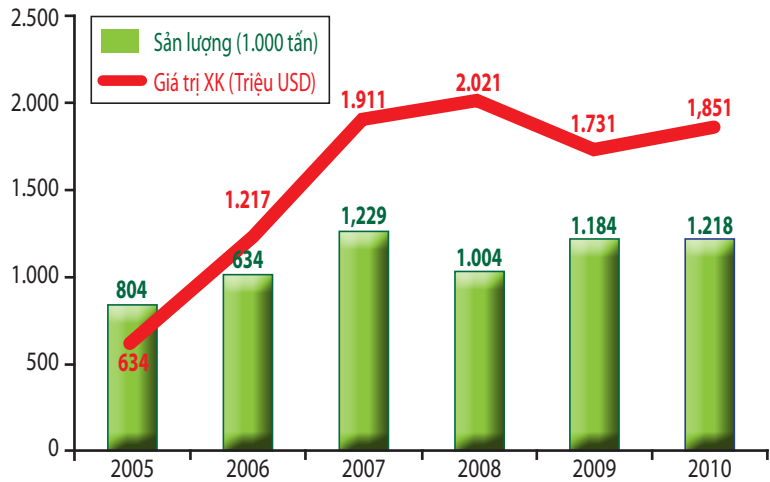
Việt Nam đang xuất khẩu cà phê hơn 90% sản lượng

Năm 2010, cà phê xuất khẩu chiếm hơn 90% sản lượng cả nước, đạt 15,39% lượng cà phê xuất khẩu toàn cầu. Thị trường chính là các nước EU (Đức, Thụy Sĩ, Anh...) chiếm 59%, Mỹ: 18% và các nước châu Á (Nhật Bản, Trung Quốc, Indonesia, Ấn Độ...): 12%. Năm 2011, theo dự báo của Hiệp Hội Cà phê Ca cao Việt Nam (Vicofa), ngành cà phê sẽ xuất khẩu được 1,2 triệu tấn với kim ngạch đạt từ 2,4 - 2,5 tỷ USD.

Theo Vicofa hiện cả nước có hơn 150 doanh nghiệp xuất khẩu cà phê. Các doanh nghiệp này thu mua, xuất khẩu và bán lại cho 20 doanh nghiệp nước ngoài có nhà máy hoặc cơ quan đại diện tại Việt Nam. Dù chiếm thị phần cà phê thế giới không nhỏ, nhưng ngành cà phê Việt hầu như không có ảnh hưởng đến giá xuất nhập khẩu thế giới mà việc điều tiết giá lại do vài nhà đầu cơ nước ngoài chi phối. Từ năm 2009 đến nay, dù Việt Nam luôn đứng thứ hai về sản lượng và lượng cà phê xuất khẩu trên thế giới nhưng giá trị xuất khẩu vẫn ở vị trí thứ 4, sau Brazil, Đức và Colombia.

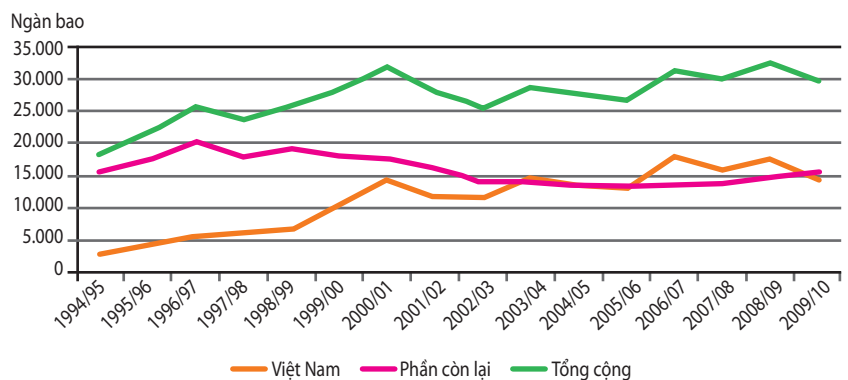
Tính đến hết tháng 9/2011 cả nước đã xuất khẩu 996,6 ngàn tấn cà phê các loại, trị giá 2,2 tỷ USD, tăng 8,4% về lượng và 65,8% về trị giá so với cùng kỳ năm 2010, đạt 83,1% kế hoạch năm.

Sản lượng và giá trị xuất khẩu của cà phê Việt Nam, 2005-2010

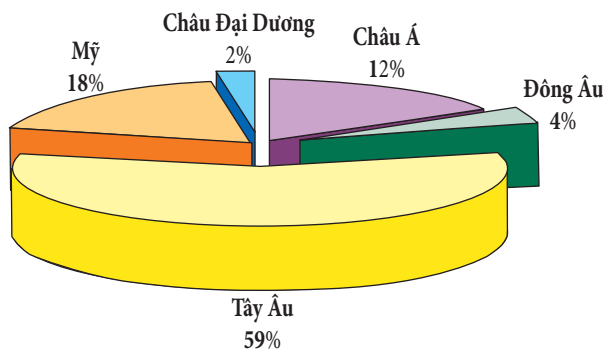
Nguồn: Bộ Công thương

Xuất khẩu cà phê robusta của Việt Nam so với thế giới, 1994-2009

Nguồn: ICO

Tỷ lệ xuất khẩu cà phê của Việt Nam sang các thị trường

Nguồn: Cty CP Đầu tư SME, Giới thiệu chung về thị trường cà phê tháng 4/2011

Vinacefe đạt 25%-35% tổng kim ngạch xuất khẩu cà phê hàng năm của cả nước (trên 250 triệu USD). Là cánh chim đầu đàn của ngành cà phê chế biến (cà phê hòa tan); là đơn vị đầu tiên, hàng đầu trong việc xuất khẩu cà phê hòa tan ra thị trường thế giới.

Nguồn: vinacefe.com.vn

Các nước chủ yếu nhập khẩu cà phê Việt Nam, 2010

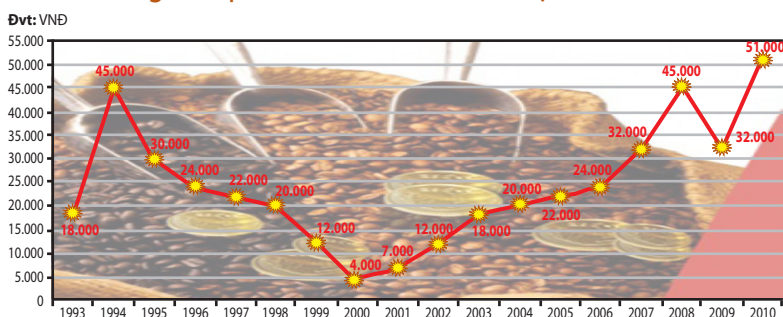
Quốc gia	Số lượng (Tấn)	Trị giá (USD)	Đơn giá bình quân (USD/tấn)	Quốc gia	Số lượng (Tấn)	Trị giá (USD)	Đơn giá bình quân (USD/tấn)
Hoa Kỳ	153,035	250,132,128	1,634	Malaysia	24,006	35,494,903	1,479
Đức	151,378	233,014,846	1,539	Thụy Sĩ	21,964	32,570,599	1,483
Tây Ban Nha	80,909	118,534,449	1,465	Mexico	18,216	28,051,612	1,540
Ý	76,002	115,033,515	1,514	Pháp	17,689	26,038,269	1,472
Bỉ	58,647	87,739,397	1,496	Ấn Độ	17,557	24,029,849	1,369
Nhật	53,052	85,456,848	1,611	Úc	15,615	22,512,020	1,442
Hàn Quốc	33,551	51,490,770	1,535	Singapore	15,362	23,488,046	1,529
Philippine	29,670	43,041,387	1,451	Nam Phi	13,636	15,773,996	1,157
Anh	28,351	41,766,587	1,473	Indonesia	10,950	15,801,554	1,443
Nga	27,974	40,228,223	1,438	Ba Lan	10,748	15,886,535	1,478
Trung Quốc	26,499	39,361,779	1,485	Thái Lan	9,921	14,830,809	1,495
Hà Lan	24,205	39,543,489	1,634	Ixraen	8,089	12,105,840	1,497
Angeri	24,040	36,945,313	1,537			

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Nhảy múa giá cà phê

Những tháng đầu năm 2011, cà phê Việt Nam đạt mức giá xuất khẩu cao nhất trong vòng 13 năm qua, từ 2.000 đến hơn 2.100 USD/tấn, giá thu mua từ 44-45 ngàn đồng/kg. Đến trung tuần tháng 10 là thời điểm các tỉnh Tây Nguyên chính thức bước vào vụ thu hoạch cà phê niên vụ 2011-2012, giá cà phê nhân tại các tỉnh Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng liên tục giảm. Giữa tháng 10/2011, giá cà phê tại các tỉnh này dao động từ 43.600

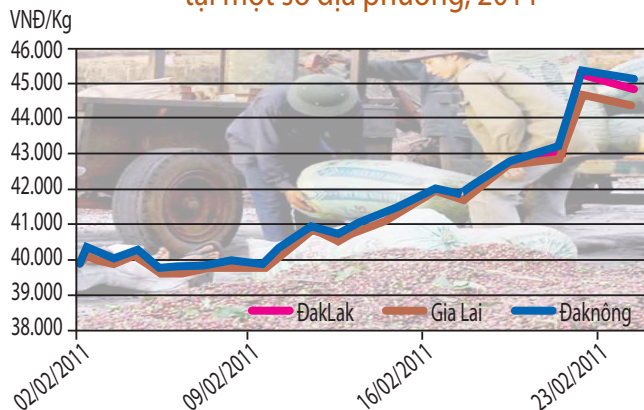
Diễn biến giá cà phê nhân robusta của Việt Nam, 1993-2010

Nguồn: PGS.TS. Lê Quang Hưng,

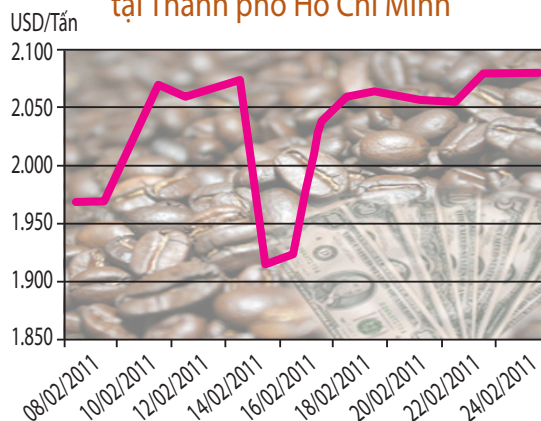
Giải pháp nâng cao chất lượng cà phê xuất khẩu Việt Nam

Diễn biến giá cà phê theo ngày tại một số địa phương, 2011

Nguồn: Trung tâm Thông tin PTNNNT, Bản tin tuần-cà phê

Diễn biến giá cà phê xuất khẩu tại Thành phố Hồ Chí Minh

Nguồn: Trung tâm Thông tin PTNNNT, Bản tin tuần-cà phê

đồng đến 43.700 đồng/kg, đến giữa tháng 11/2011, giá chỉ còn 36.400 đồng đến 37.500 đồng/kg.

Người trồng cà phê vẫn không thoát khỏi kịch bản buồn luôn lập đi lập lại đối với nông dân Việt Nam: vào mùa giá rớt, mặc dù cà phê là loại nông sản có thể dự trữ và giá trên thị trường thế giới có xu hướng tăng!

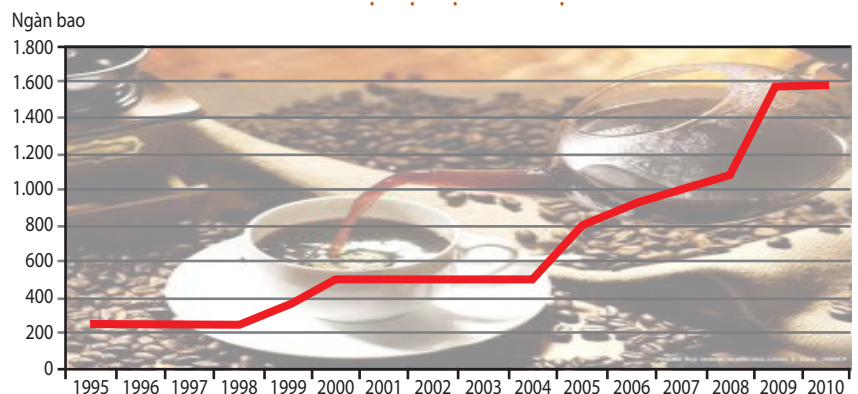
Nông dân trồng cà phê rất cần Hiệp hội cũng như chính sách của Nhà nước làm chỗ dựa để ổn định cuộc sống, nâng chất lượng sản phẩm, phát triển sản xuất và hướng đến chủ động giá bán trên thị trường.

Tiêu thụ và chế biến cà phê ở Việt Nam

Là nước có sản lượng đứng thứ hai trên thế giới, ra ngô là gặp quán cà phê, nhưng người Việt Nam lại nằm trong số dân tiêu thụ cà phê rất ít trên thế giới, chỉ 0,82 kg/người/năm 2009, trong khi lượng tiêu thụ bình quân trên thế giới là 2,95 kg/người/năm.

Chế biến cà phê hiện nay ở Việt Nam có các công ty lớn là công ty Vinacafé Biên Hòa và Nestlé tập trung vào thị trường cà phê hòa tan, Trung Nguyên tập trung vào thị trường cà phê rang xay. Trong giai đoạn 2006-2010, sản lượng cà phê hòa tan của Việt Nam đã tăng 25%, và dự kiến sẽ tăng 2,5 lần trước năm 2015. Công ty Cổ phần Vinacafe Biên Hòa là nhà sản xuất cà phê hòa tan lớn nhất, chiếm khoảng 40% thị phần. Dòng sản phẩm này dự kiến tăng với tốc độ 10,5% trong giai đoạn 2008-2013 do tiện lợi, phù hợp với nhịp sống đô thị hóa và thu nhập bình quân đầu người tăng. □

Tiêu thụ nội địa của Việt Nam

Nguồn: ICO

Tổng sản lượng cà phê hòa tan của Việt Nam

Đvt: Tấn

Năm 2006	Năm 2007	Năm 2008	Năm 2009	Năm 2010	Năm 2015*
17,652	21,011	22,758	24,568	34,485	86,959

*: Dự báo

Nguồn: Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn

Thị phần cà phê hòa tan của các thương hiệu hàng đầu

Thương hiệu	Sản phẩm chính	Công suất thiết kế (Tấn/năm)	Thị phần cà phê hòa tan (%)
	Cà phê rang xay, cà phê hòa tan, ngũ cốc dinh dưỡng	1.200	40
	Cà phê rang xay, cà phê hòa tan, ngũ cốc dinh dưỡng	1.000	38
	Cà phê rang xay, cà phê hòa tan	3.000	10

Nguồn: Viet Capital Securities

- Trung Nguyên chỉ xuất khẩu những sản phẩm được chế biến riêng theo gu thưởng thức của nhiều quốc gia trên thế giới. Hiện nay Trung Nguyên đã có mặt tại hơn 50 quốc gia (Mỹ, Anh, Nhật, Úc...)
- Đầu tháng 10/2011, 100 container cà phê hòa tan G7 chính thức vào hệ thống siêu thị bán lẻ của tập đoàn hàng đầu thế giới là Costco (thứ 3 của Mỹ) và 15 container được giao cho tập đoàn E-Mart (số 1 của Hàn Quốc).

Nguồn: trungnguyen.com.vn